

**BIJBELSTUDIE SERIE OVER DE RELATIE VAN GOD NAAR
DE MENS EN VICE VERSA DOOR DE BIJBEL HEEN.**

BIJBELSTUDIE VERBONDSRELATIES 2022

STUDIE IS TEKST EN CONTEXT

We gaan het hebben over Bijbelstudie. Met de nadruk op Studie. Dus geen preek. Dus het is meedenken en meedoen.

Het thema van dit jaar is nog steeds 'Relaties'. Hoe sta ik in relatie naar de mens, maar ook met name in relatie tot God. En wat houdt die relatie met God voor mij persoonlijk in? Hoe kijkt God naar mij en hoe kijk ik naar God?

Hoe je geloofsleven zich uit en hoe je er in staat is voor een groot deel daarvan afhankelijk. Allemaal kijken we door een bepaalde geloofsbril naar ons leven en hoe we daarin staan en wandelen. Ook onze geloofsopvoeding heeft een grote invloed op ons denken en doen. Invloed op hoe wij kijken naar God en hoe Hij met ons omgaat.

Het is daarom belangrijk om niet de doorslag te laten zijn van wat anderen ons hebben geleerd, maar wat de Bijbel ons leert. Vandaar Bijbelstudie.

Op 11 januari jl. stond er een artikel in het Algemeen Dagblad.

In het kort staat er:

“‘Marieke’ was onderdeel van de Gereformeerde Gemeenten in Nederland en groeide op zonder krant, zonder televisie, zonder zwemles, zonder feestjes, zonder uitgaan, zonder sport en spel, zonder eigen kledingkeuze. Zonder heel veel dingen die voor andere kinderen heel normaal zijn, kortom.

Ze werd wel grootgebracht met elke zondag twee lange kerkdiensten vol hel en verdoemenis, met catechisatieavonden, met verplichte rok en lange haren, met strenge onderwijzers op de reformatorische basisschool, en met een opvoeding van tucht, orde en controle.

Rond haar 22ste begon de breuk te ontstaan met haar ouders en de kerk. Een niet-gelovig vriendje maakte het conflict onoplosbaar. „Van de ene dag op de andere was ik alles kwijt. Niet alleen het contact met thuis werd verbroken. Alle familieleden lieten me in de steek. Van mensen uit de kerk heb ik nooit meer iets gehoord. Plotseling was ik ontzettend eenzaam.”

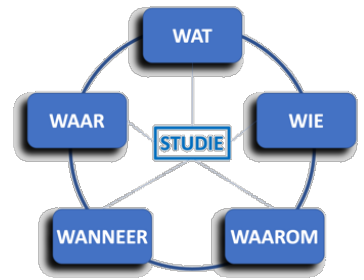
Marieke liep helemaal vast. Eerst kwam de burn-out, gevolgd door allerlei fysieke klachten, en belandde ze zelfs in het ziekenhuis.

Inmiddels heeft ze weer contact met haar vader en moeder. Al zijn heel veel gespreksonderwerpen nog altijd verboden terrein.”

Dit komt voort uit een leer vanuit de Gereformeerde Gemeente dat de mens niets anders dan zondig is en je je plek in de hemel niet zomaar kan krijgen. Ze zijn gewend om eigenwaarde te zien als een gebrek aan nederigheid. Met andere woorden: beeld je maar niets in, je bent toch alleen maar tot slechte dingen in staat.

Dat komt vanuit de Calvinistische kant. Calvin die heel wat leer de kerk heeft binnengebracht waar je niet echt blij van wordt. Zoals de erfzonde, uitverkiezingsleer en de beperkte verzoening. En Nederland is, of was een behoorlijk Calvinistisch land.

Het is daarom belangrijk dat wanneer we de Bijbel bestuderen dat we onszelf een paar vragen stellen: **WAT** (staat er); (door en aan) **WIE** (is het geschreven); **WAAROM** (is het geschreven; context); **WANNEER** (is het geschreven) en **WAAR** (is het geschreven).

Als jullie van mij hebben gelezen of gehoord: *“Frits heeft een ruit ingeslagen en is vervolgens hard weggerend!”* Wat denk je dan van mij? Waarschijnlijk dat ik met een wraakactie bezig was, of vandalistisch bezig was. Maar dat is helemaal niet waar. Want we missen de context, waar het was en wanneer het was.

Maar als ik de context erbij vertel:

*Ik reed laatst in mijn auto op een verlaten B-weg en ik begon wat te ruiken. Plotseling zag ik dat er onder het dashboard vlammen vandaan kwamen. Ik ben gestopt en wilde de deur openen, maar de verbrandde bedrading liet dat niet toe. Ik was bang dat de auto zou ontploffen, dus wat deed ik: **Ik heb een ruit ingeslagen en vervolgens ben ik hard weggerend!***

Wat denk je nu van mij? Wat een held! Omstandigheden en waar het gebeurde, of te wel context doet ertoe!

Zo ook in de Bijbel. Als ik de tekst neem uit de Bijbel die zegt: *“een bovenkleed uit twee verschillende soorten stof vervaardigd, mag u niet dragen.”* (Leviticus 19:19), dan zal nu een groot deel van ons wat kleren uit moeten doen ... Maar dit is geschreven als wet aan Mozes en Israël, nadat de zonen van Aaron de heiligheid van God hadden verwaarloosd en als consequentie daarvan stierven en God ze dan bepaalde wetten opgeeft.

En dan is de vraag of dat ook nog voor ons geldt.

Dus de vragen: Aan wie, waarom en wanneer zijn wel belangrijk om mee te nemen in je kijk op je relatie met God en hoe God naar de mens kijkt.

CASUS

Ik wil **een casus** voorleggen. En wel een tekst uit de Bijbel die best wel lastig is en veel is besproken, maar ook veel consequenties in de kerken heeft gehad. Ga er nu met groepjes van 4 eens over hebben wat die tekst voor ons zou kunnen inhouden.

De tekst komt uit:

1Tim. 2:11, 12 Een vrouw moet zich rustig, in alle onderdanigheid, laten onderrichten, maar ik sta niet toe, dat een vrouw onderricht geeft of gezag over de man heeft; zij moet zich rustig houden.

De vragen die we onszelf hier met name moeten stellen zijn dus:

Aan wie is deze brief geschreven? Wat staat er, of waar gaat het over? En waarom is deze brief geschreven?

Aan wie?

Het is geschreven aan Paulus' geestelijk zoon, Timotheüs.

1Tim. 1:2 aan Timotheüs, mijn oprechte zoon in het geloof ...

Hij was toen (en dat is gelijk de wanneer) de leider van de gemeente in Efeze.

Wat staat er?

Kern: *"Ik sta niet toe dat een vrouw onderricht geeft."* Onderricht is het Griekse woord 'didasko', waar ons woord didaktiek vanaf komt. Het betekent: onderwijzen, anderen toespreken om hen te onderrichten, een didactische redevoeringen houden, het ambt van leraar uitoefenen.

Maar het staat hier niet in de gebiedende wijs, maar in de aantonende wijs. De aantonende wijs wordt gebruikt om een feitelijk gebeuren weer te geven. Als de handeling werkelijk plaatsvindt.

Dus Paulus praat over iets wat op dat moment gaande is.

Waarom?

Dat is waar hij vervolgens zijn brief mee begint en waar Timotheüs zich bezig moet houden, namelijk:

1Tim.1:3, 4 blijf nog te Efeze, om sommigen te bevelen geen andere leer te brengen, noch zich bezig te houden met fabels en eindeloze geslachtsregisters ...

Paulus adresseert dus een probleem in de gemeente over een andere leer, fabels en geslachtsregisters. Dat herhaalt hij eigenlijk in hoofdstuk 4:

1Tim.4:1, 2 sommigen zullen afvallen van het geloof, doordat zij dwaalgeesten en leringen van boze geesten volgen, door de huichelarij van leugensprekers, die in hun eigen geweten gebrandmerkt zijn ...

Als je dan ook nog de achtergrond weet van de cultuur toen, waarin in die tijd Efeze de plek was voor de vruchtbaarheidsgodin Artemis, de zuster van Apollo. Er was voor haar een prachtige tempel gebouwd in Efeze en dat bracht best wel verwarring bij de nieuwe gelovigen over wat ze nou moesten geloven. Welke leer was nou de juiste.

En dat probleem van die andere leer kan heel goed in relatie staan met wat Paulus schrijft in:

1Tim.5:11-15 Maar neem nieuwe weduwen niet aan. Want als zij door het volgen van hun lusten zich afkeren van de dienst van Christus, willen zij trouwen En zo leren zij meteen ook om doelloos overal langs de huizen te gaan. En zij zijn niet alleen doelloos bezig, maar zij zijn ook praatziek, en zij bemoeien zich met zaken die hun niet

aangaan, en praten over dingen die onbehoorlijk zijn. ...¹⁵ Want sommigen hebben zich al afgewend, de satan achterna.

Het probleem wat speelde was dus kennelijk dat er weduwen in de gemeente waren die zich van Christus hadden afgekeerd, praatziek waren over onbehoorlijke dingen, daarmee langs de huizen gingen en sommigen gingen zelfs al satan achterna.

Dus?

Dat is ook waar Paulus Timotheüs voor waarschuwt:

1Tim.4:7 maar wees afkerig van onheilige oude vrouwenpraat. Oefen u in de godsvrucht.

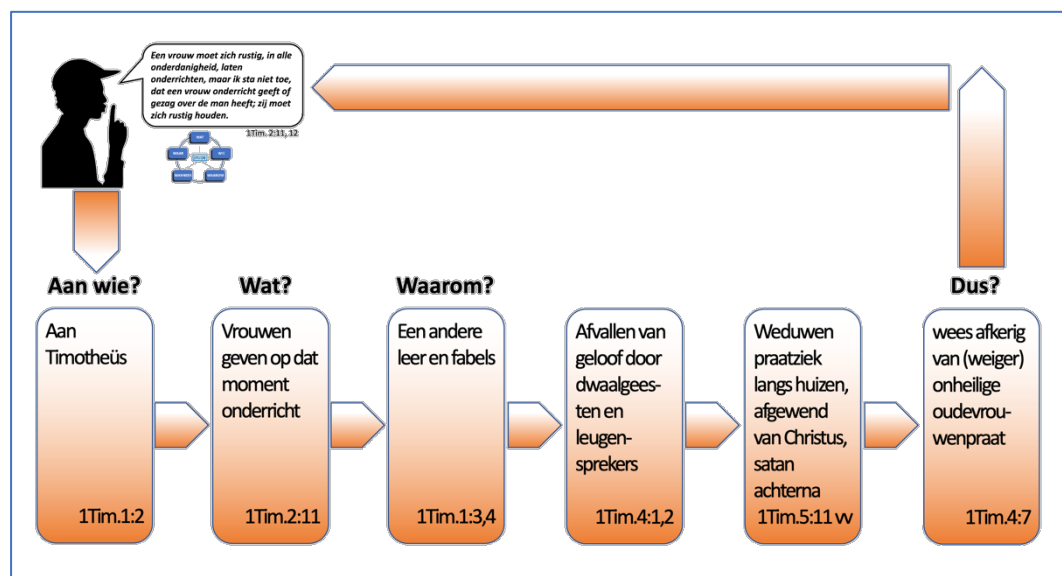
Dus is dit Bijbelgedeelte voor ons vandaag de dag?

Nee, dit is een persoonlijke brief aan Timotheüs, met een plaatselijk probleem van vrouwen die een verkeerd Evangelie brachten en, volgens vers 12, ook nog gezag over de man wilden hebben. Of te wel dat ze wilden domineren, controle hebben over de mannen. Die vrouwen, zegt Paulus, moet je echt het zwijgen opleggen.

Deze tekst gaat dus niet over dat vrouwen in onze gemeente niet mogen onderwijzen of spreken.

Sterker nog, in de brief van Paulus aan Titus speelt eenzelfde probleem, maar dan onder mannen:
Titus 1:10, 11 Want velen (opzieners = mannen) willen van geen tucht weten: het zijn ijdele praters en misleiders, vooral die uit de besnijdenis zijn. Men moet hun de mond

Maar ik heb nog nooit iemand horen zeggen dat de mannen in de gemeente niet mogen spreken... Met andere woorden: Je kunt niet zomaar een tekst uit de Bijbel aanhalen en dat betrekken op jezelf als dat niet zo is volgens de context. Vandaar dat we de Woordverkondiging ook altijd moeten beproeven.

INDELING BIJBELBOEKEN

Maar terug naar waar we waren.

Deze Bijbelstudie reeks gaat over verbondsrelaties. En deze verbonden zullen ons meer inzicht geven eigenlijk in heel de verhaallijn van de Bijbel. Verbonden die allen op zich een bijzonder inkijkje zullen gaan geven en dus waard zijn om te bestuderen.

Maar allereerst zullen we een begin maken met een stukje basis. En de vraag waar we ons nu specifiek mee willen bezighouden is WANNEER?

Wanneer

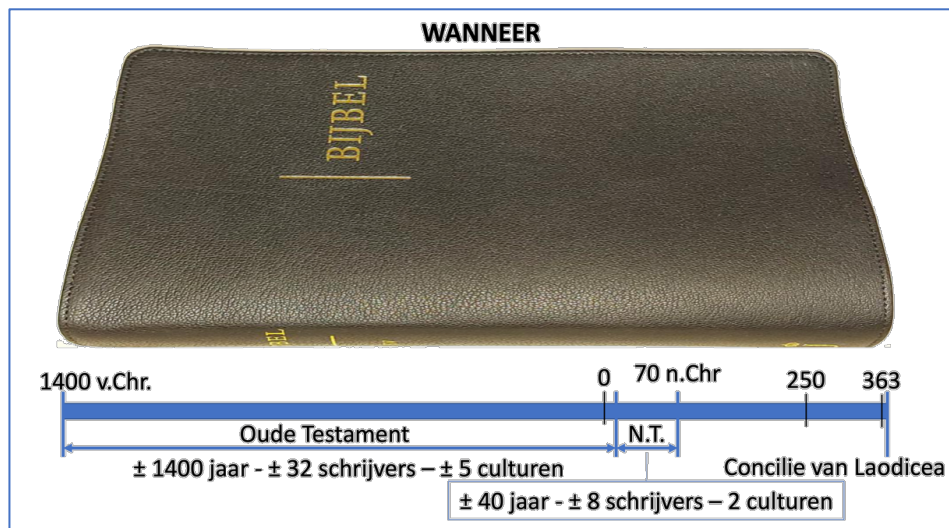
En dan is de eerste vraag: **Wanneer is de Bijbel in haar huidige vorm samengesteld?**

Want we hebben te maken met 66 boeken, geschreven door ongeveer 40 heel verschillende personen in verschillende culturen en verschillende periodes van zo'n 1500 jaar.

Er bestond zeer weinig controverse over de canon van het Oude Testament. De Joodse gelovigen erkenden Gods boodschappers en aanvaardden hun geschriften als door God geïnspireerde werken. Rond 250 na Christus bestond er een bijna universele overeenstemming over de canon van de Joodse Schriftteksten. De enige overgebleven onzekerheid had betrekking op de Apocriefen, waarover tegenwoordig nog steeds in zekere mate wordt getwist en gediscussieerd.

Het proces van erkenning en verzameling van Nieuwtestamentische boeken begon al in de eerste eeuwen van de Christelijke kerk. Maar het was pas in 363 na Christus dat het Concilie van Laodicea het Oude Testament en de 27 boeken van het Nieuwe Testament vaststelde. Het Concilie van Hippo (393 na Christus) en het Concilie van Carthago (397 na Christus) bevestigden eveneens dat diezelfde 27 boeken gezaghebbend waren.

De hoofdstukindeling en vers nummers kwamen pas 15 eeuwen later.

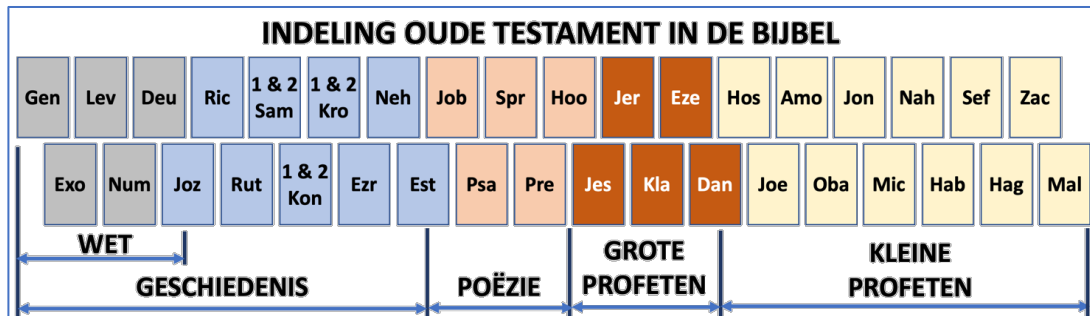
Volgorde

Tweede vraag is: Hoe zit het dan met de volgorde van de boeken?

Hoe is onze Bijbel momenteel ingedeeld?

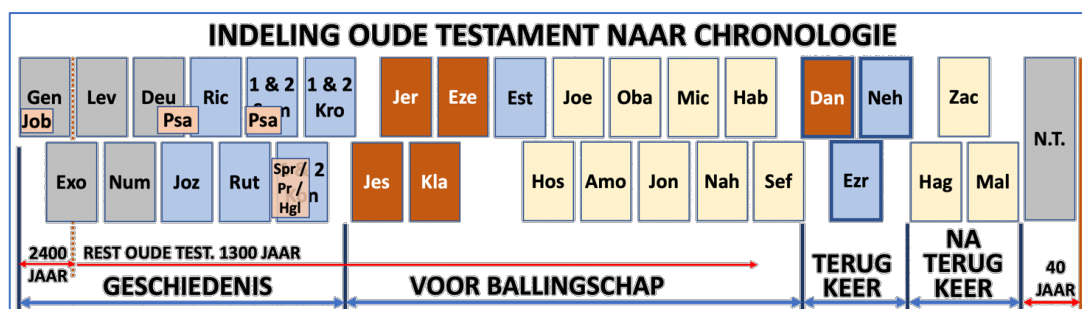
Allereerst de Geschiedenisboeken, gevolgd door de Poëtische boeken, dan de Grote Profeten en als laatste de Kleine Profeten. De wet is een onderdeel van de geschiedenisboeken.

Deze ziet er als volgt uit:

Het is dus ingedeeld naar categorieën. Maar als we het hebben over ‘wanneer’, dan is dit niet de chronologische volgorde.

In de tijd gezien is de volgorde nogal anders. Dan ziet het er zo uit:

We zien een paar geschiedenisboeken behoorlijk later in de tijd verschijnen (Daniel, Ezra en Nehemia). Een aantal kleine profeten verschuiven juist terug in de tijd. Maar het opmerkelijkste is wel de verschuiving van Job, de Psalmen, Spreuken, Prediker en Hooglied. Job hoort qua tijd in de tijd van Noach en de Psalmen zijn ook behoorlijk verdeeld, afhankelijk wie het schreef.

Psalm 90 en 91 zijn door Mozes geschreven, onder de wet, vandaar tekst als: *“Want wij vergaan door uw toorn, door uw grimmigheid worden wij verdelgd; Gij stelt onze ongerechtigheden voor U, onze heimelijke zonden in het licht van uw aanschijn.”* (Ps.90:7,8)

Als we het grof indelen, dan kunnen we zeggen dat het Oude testament bestaat uit Geschiedenisboeken, inclusief de wet. Een periode van vóór de ballingschap in Babylonië. Een periode van de terugkeer van het ballingschap en een periode van na de terugkeer uit de ballingschap.

Als je verder naar de tijdlijn kijkt, dan zie je dat alleen het boek Genesis al een tijdperk beslaat van ruim 2400 jaar! De rest van het Oude Testament bestrijkt nog eens 1300 jaar! Dat maakt de tijdsindeling vele malen belangrijker dan die van het Nieuwe Testament, want die werd geschreven in slechts 40 jaar tijd.

Als we dus teksten gaan bekijken en bestuderen, dan is het belangrijk om te weten wanneer dit zich afspeelt. Kijk je naar een tekst uit bij voorbeeld Job en je leest:

Job 1:5 Job stond 's morgens vroeg op en bracht brandoffers, voor ieder van hen één (7 zonen en 3 dochters), want Job zei: Misschien hebben mijn kinderen gezondigd en God in hun hart vaarwelgezegd. Zo deed Job alle dagen.

Als we dan bedenken dat Job in een tijd leefde dat er nog helemaal geen wet bestond en dus ook geen wet van brandoffers, dan is dit heel bijzonder wat Job doet.

Daarom begint het verhaal met Job ook dat hij vroom, oprecht, godvrezend en wijkend van het kwaad was. Het woord 'vroom' betekent zelfs volmaakt, perfect. Juist in de tijd van Noach en de mensheid weer steeds slechter werd, was hij dus iemand die perfect was.

Reden te meer dat God zo trots was op Job en dat de boze juist hem van God wilde aftrekken.

INDELING VAN DE JOODSE BIJBEL

INDELING:

1. DE TORA (5 BOEKEN)

- GENESIS (BERESHIET)
- EXODUS (SHEMOT)
- LEVITICUS (WAJIKRA)
- NUMERI (BEMIDBAR)
- DEUTERONOMIUM (DEWARIEM)

2. DE PROFETEN (NEWIE' IEM) (21 BOEKEN)

- EERSTE / VROEGE PROFETEN (6 BOEKEN)
 - JOZUA (JEHOSHOE'A)
 - RICHTEREN (SHOFTIEM)
 - I + II SAMUËL (SHMO'EL)
 - I + II KONINGEN (MELECHIEM)
- LATE / LAATSTE PROFETEN (3 BOEKEN)
 - JESAJA (JESHAJAHOE)
 - JEREMIA (JERMIJAHOE)
 - EZECHIËL (JECHYZKEL)
- KLEINE PROFETEN (NEWIE' IEM) (12 BOEKEN)
 - HOSEA (HOSHEA)
 - JOËL
 - AMOS
 - OBADJA (OWADJAH)
 - JONA
 - MICHA
 - NAHUM (NACHOEM)
 - HABAKUK (CHABAKOEK)
 - ZEFANJA (TSEFANJAH)
 - HAGAÏ (CHAGAI)
 - ZACHARIA (ZECHARJAH)
 - MALEACHI

3. GESCHRIFTEN (KETOEWIEM) (13 BOEKEN)

- PSALMEN (TEHILIE)
- SPREUKEN (MISHLE)
- JOB (IEJOW)
- 5 FEESTROLLEN
 - HOGLIED (SHIR HA'SHIRIEM)
 - RUTH (ROET)
 - KLAAGLIEDEREN (EECHA)
 - PREDIKER (KOHELET)
 - ESTER
- DANIEL
- EZRA
- NEHEMIA (NECHEMJA)
- I + II KRONIEKEN (DIWREE HAJAMIEM)

Het Eerste (of Oude) Testament wordt in het Hebreeuws TeNaCH of TaNaCH (תנ"ך) genoemd. TeNaCH is samengesteld uit de beginletters van de drie delen van het Eerste Testament:

תורה de Tora (Pentateuch), נביאים de Newi'iem (Profeten), כתובים de Ketoeviem (Geschriften). (Joden spreken niet van het Oude Testament maar van TeNaCH of van de 'Hebreeuwse Bijbel'.) (Daarbij wordt de k van Ketoeviem een zachte ch-klank, omdat de letter kaf aan het eind van een woord nooit als k, maar als ch wordt uitgesproken.)

Joden tellen de Bijbelboeken op verschillende wijzen. De meest gangbare telling is 22 boeken. Dit getal komt overeen met de 22 letters die het Hebreeuws kent.

Als 1 boek worden geteld: 1 en 2 Samuel, 1 en 2 Koningen, 1 en 2 Kronieken, Daniel tot Nehemia en de 12 kleine profeten.

In een andere telling komt men tot 39 boeken.

Voor Joden is dat eveneens een symbolisch getal. In het Hebreeuws heeft iedere letter (en daardoor ieder woord) een getalswaarde. We spreken dan van de '*gematria*' van een letter of een woord. Omgekeerd herinnert een getal aan een Hebreeuws woord (vergelijk Openbaring 13:18).

De Tora en profeten zijn samen 26 boeken. 26 is het getal van Gods heilige vierletterige naam (J-H-W-H).

De Geschriften zijn samen 13, dat is het getal van het Hebreeuwse woord één (ECHAD).

Op deze manier komt in de indeling van de boeken de dagelijkse Joodse belijdenis, "God is één", naar voren.

Deze belijdenis, afkomstig uit Deuteronomium 6:4, heet "het SJEMA".

Deut. 6:4 Luister, Israël! De Heere, onze God, de Heere is één!

Vier theologische verhaallijnen

Naast de chronologische indeling van de Bijbel, zijn er verschillende theologiën die de Bijbel indelen naar de zich meer en meer ontvouwende verhaallijn door de Bijbel heen van de relatie tussen God en de mens.

Er zijn grofweg 4 verschillende kijken hoe de verhaallijn door de Bijbel heen verloopt, te weten:

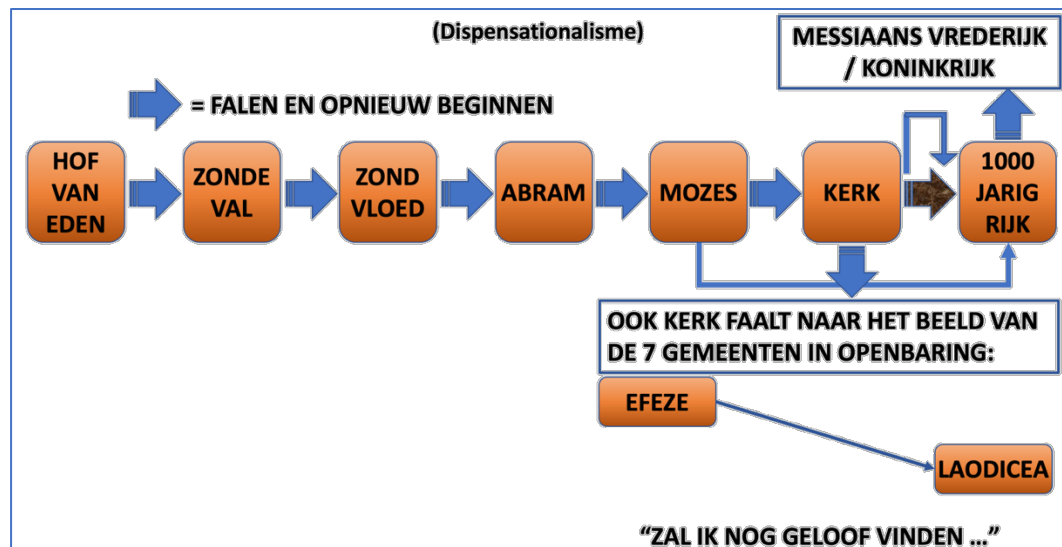
- Bedelingenleer (dispensationalisme)
- Verbondstheologie
- Nieuwe Verbondstheologie
- Leer van de 5 Verbonden

We zullen de eerste 3 kort doorlopen om langer stil te staan bij de laatste. Nogmaals, deze zullen ons qua verhaallijn meer inzicht geven op de Bijbel als geheel en ook, bij het bestuderen van het Woord, Bijbelteksten in een juist verband plaatsen. We zullen daarbij mooie inkijkjes krijgen van Gods verhaal, dus vooral erbij blijven.

Maar dus eerst kort over de verschillende leren over die verhaallijn.

BEDELINGENLEER

Dit is de leer die in de 30er jaren van de 19^e eeuw werd verspreid. Het deelt de Bijbel in naar 7 tijdsperiodes, 7 bedelingen, te weten:

Typerend voor deze leer is dat elke tijdsperiode eindigt met een falen, waarna God opnieuw begint.

In de Hof gaat het fout met Adam en Eva.

Na de zondeval gaat het fout met heel de mensheid.

Na de zondvloed gaat het weer fout, maar daarin wordt Abram geboren met wie God opnieuw begint. Dit eindigt echter met ballingschap naar Egypte en 400 jaar stilte.

Mozes komt op het toneel en bevrijdt het volk en brengt de bedeling van de wet. Dat loopt echter ook heel vaak mis, gevolgd door de verbanning naar Babylon en Assyrië.

Wederom volgt een periode van 400 jaar stilte, maar dan komt Jezus op aarde en volgt de bedeling van genade, ook wel de bedeling van de kerk genoemd. Daarin bevinden wij ons nu. We hebben nog niet volledig gefaald, maar we gaan er volgens de bedelingenleer wel naar toe.

Het beeld van de 7 gemeenten in het boek Openbaring zou verwijzen naar het verval van de huidige gemeente van Christus. Bij Laodicea is het verval compleet en zal de kerk vervallen. Vandaar de uiteindelijke vraag van Jezus: *"Zal ik nog geloof vinden?"* (Luk.18:8).

Dan volgt een periode van 7 jaar verdrukking en de antichrist, waarbij de gemeente daarvoor is opgenomen bij de terugkomst van Jezus.

Na die periode komt Jezus weer terug om het 1000-jarig vrederijk te vestigen. Ook wel genoemd het Messiaans vrederijk, waarin de tempel wordt herbouwd en de tempeldiensten weer terugkomen als onder Mozes. Kerk en Israël zijn dan ook volkomen twee volkomen gescheiden entiteiten.

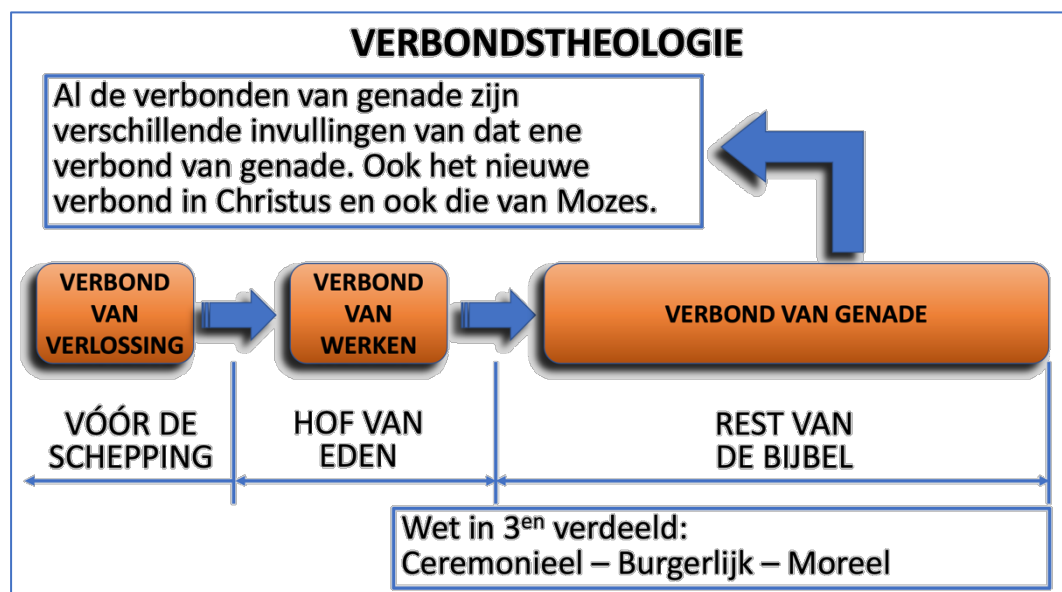
VERBONDSTHEOLOGIE

Deze leer onderscheidt zich door het aanhouden van de drie verbonden:

Het verbond van verlossing, het verbond van werken en het verbond van genade.

Het verbond van verlossing is al gegeven door de Vader aan Zijn Zoon vóór de grondlegging van de wereld. Het is het grote verlossingsplan dat door heel de Bijbel gelijk is. Ze hebben dezelfde beloftes, dezelfde Verlosser, dezelfde condities en dezelfde verlossing in zowel het Oude Testament als het Nieuwe Testament.

Het verbond van werken is ontstaan bij Adam in de Hof van Eden. Daar kreeg hij de opdracht om te werken en te heersen.

Het verbond van genade is gegeven na de zondeval in Genesis 3:15 over het zaad van de vrouw die de kop van de slang zou vermorzelen. De oorsprong van zowel het verbond van werken en van genade vinden dus plaats in de Hof van Eden in Genesis.

De leer is dat er in de rest van de Bijbel alleen een verandering van genade plaats vindt binnen hetzelfde verbond van genade.

Al de verbonden van genade zijn daarom niet apart, maar verschillen qua invullingen van dat ene verbond van genade. Ook die van Mozes zou onder het verbond van genade vallen. Zelfs het nieuwe verbond in Christus is daarmee niet geheel nieuw.

Daarbij wordt de wet van Mozes verdeeld in drie onderdelen: de morele wet, de burgerlijke wet en de ceremoniële wet.

De burgerlijke wet (de handelingen die bestraft zouden moeten worden) zou nog steeds deels (het niet vervulde gedeelte) gehouden moet worden.

NIEUWE VERBONDSTHEOLOGIE

Deze theologie is ontstaan na de verbondsleer en heeft daarop voortgeborduurd, maar is eigenlijk nog in ontwikkeling. Met name de Baptisten gemeenten konden zich niet vinden in de bedelingenleer, noch in de verbondsleer en proberen daar een soort hybride oplossing in te vinden.

Waar zij echter moeite mee hebben is het verdelen van de wet van Mozes in drie delen, zoals bij de verbondsleer, maar zeggen wel dat de wet blijft, maar dan met veranderingen. Het is dus niet volledig vervuld in Christus.

In tegenstelling tot de verbondsleer zeggen zij wel dat het nieuwe verbond een volledig nieuw systeem is en totaal anders dan het oude verbond.

Zij brengen dus een scheiding aan tussen het Oude testament en het Nieuwe Testament. Ze zien het echter wel nog steeds als een op de wet gebaseerd verbond. Zij hebben in het Nieuwe Testament gezocht naar nieuwe geboden en daar de wet van het nieuwe verbond van gemaakt. Zo komen zij op totaal 1050 geboden in plaats van de 613 in het Oude testament.

LEER VAN DE 5 VERBONDEN

Het verhaal van de Bijbel is niet slechts een verhaal over de menselijke geschiedenis, of over een religie; het is het zich voortdurend ontvouwende verhaal van de verbondsrelatie tussen God en de mensheid.

In de schrift vinden we 5 grote verbonden tussen God en de mens (of een volk). Dit zijn in chronologische volgorde:

- Gods verbond met Noach (Noachitisch verbond – Noach leefde van 3050 - 2100 (Vloed in 2457)
- Gods verbond met Abraham (Abrahamitisch verbond – Abraham leefde van 1948 – 2123)
- Gods verbond met Mozes (Mozaïsch verbond – Mozes leefde van 2167 - 1992)
- Gods verbond met David (Davidisch verbond – David leefde van ± 1030 - 965)
- Het nieuwe verbond van Jezus (Nieuwe verbond)

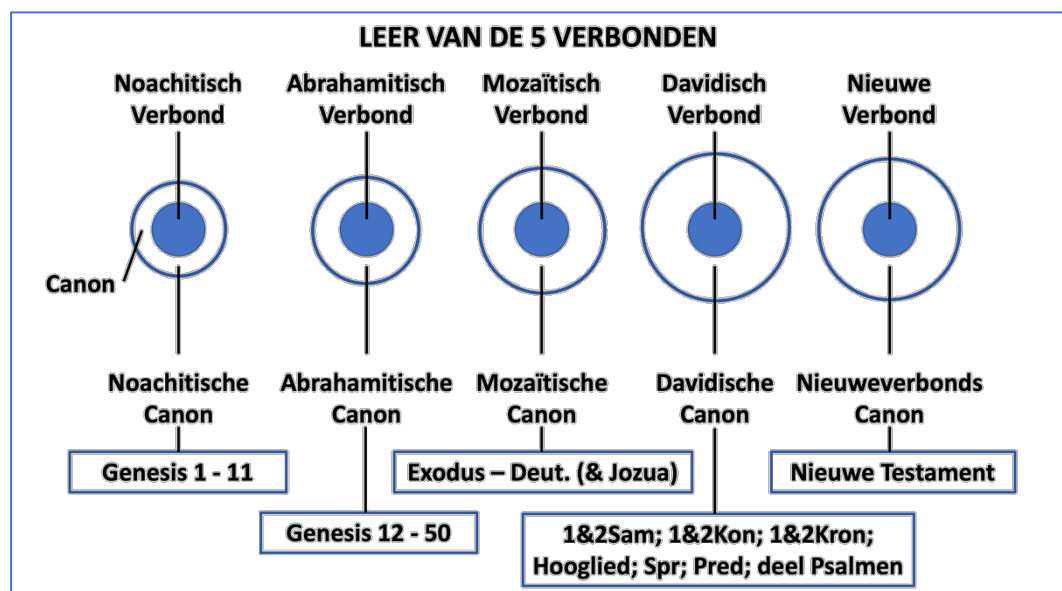
Als er in de Bijbelse tijd een verbond werd gesloten, dan schreef men het op, ondertekende het, waarmee het wettelijk bindend was. Elk van de twee partijen kreeg een kopie mee om zo nodig ergens aanspraak op te kunnen maken.

In de loop van de tijd werden er zaken aan toegevoegd over hoe zij het verbond uitleefden. Dit omvatte poëzie, muziek, kunst en cultuur. Die verzameling aan literatuur heet de canon.

Zo heb je dus het Noachitische canon, Abrahamitische canon etc ...

Zo is de canon van het Noachitische verbond veel kleiner dan bij voorbeeld het Mozaïsche verbond omdat deze laatste veel meer Schrift kent.

En het Nieuwe Verbond is eigenlijk heel het Nieuwe Testament.

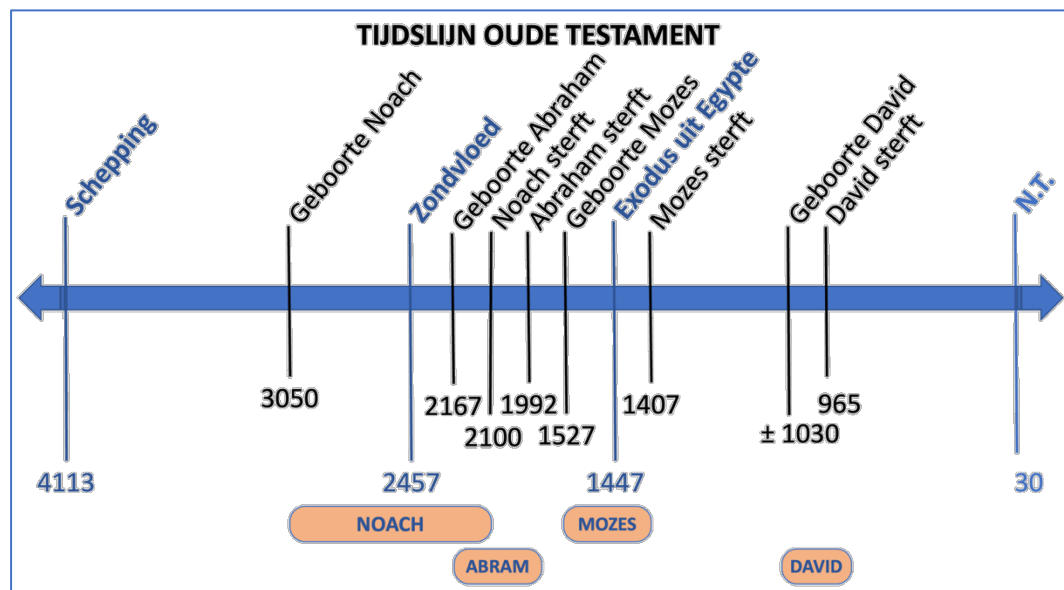

De literatuur behorend bij de verschillende verbonden vinden we in:

- Noachitisch verbond: Genesis 1 – 11 (12 bld)
- Mozaïsch verbond: Exodus – Deuteronomium (& Jozua) (230 bld)
- Abrahamitisch verbond: Genesis 12-50 (52 bld)
- Davidisch verbond: 1&2 Samuel; 1 & 2 Koningen en Kronieken; Hooglied; Spreuken; Prediker en een deel van de Psalmen (± 400 bld)
- Nieuwe verbond: Het Nieuwe Testament (345 bld)

TIJDSLIJN VAN HET OUDE TESTAMENT

Als we even kijken naar de tijdslijn van het Oude Testament, dan zien we dat de eerste 1650 jaar er helemaal geen verbond was. God was er natuurlijk wel en de mens leefde hun leven, maar er was geen verbond die God aanging met de mens, totdat de zondvloed was geweest.

Abraham wordt nog eens 300 jaar later pas geboren en het verbond met Mozes is nog eens 700 jaar later. En voor David moet je nog eens 400 jaar verder in de tijd.

Hier zie we dus nogmaals dat de mens ruim 2600 jaar zonder de wet van Mozes, of wel zonder het Mozaïsch verbond heeft geleefd.

DRIE SOORTEN VERBONDEN

Afgezien van dat God in de Bijbel met verschillende personen of volken een verbondsluit, zijn er ook nog drie verschillende soorten van verbonden.

Zo heb je in de Bijbel een contract onder de naam: Verwantschapsverbond

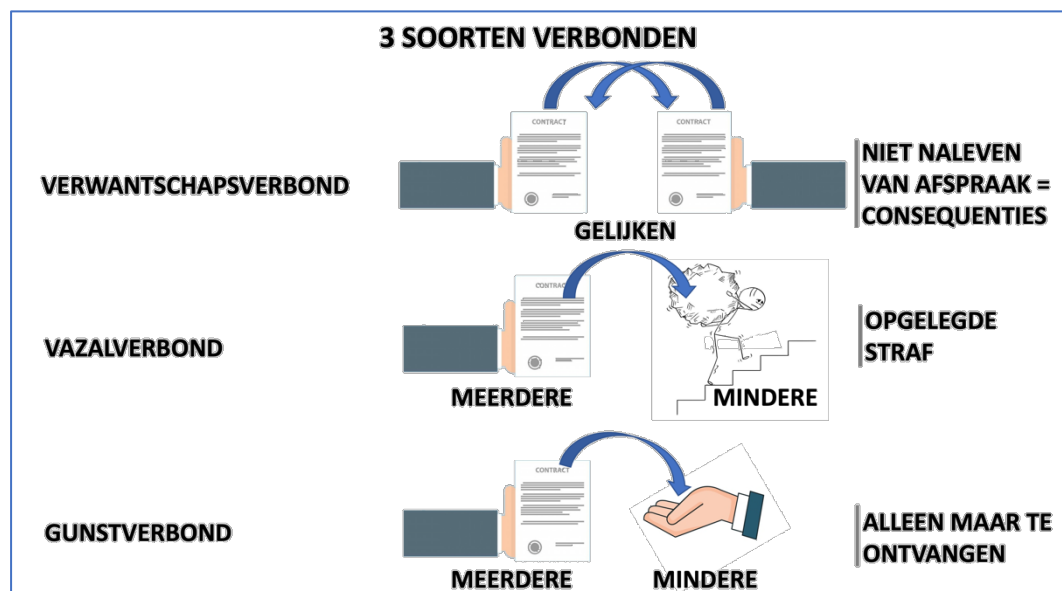
Dit is een verbond waarbij van beide kanten een afspraak wordt gemaakt waaraan de ander zou moeten voldoen.

En doe je dat niet, dan zijn er consequenties aan verbonden. En dit is heel belangrijk om te onthouden, want dat komen we straks tegen als we de verschillende verbonden nader gaan bestuderen.

Een ander soort van verbond is misschien te vergelijken met wanneer China Taiwan inneemt. Wat denk je dat dat voor de mensen van Taiwan betekent?

Zij vallen vanaf dat moment onder het regiem van China en daar kunnen ze dan niets tegen doen. Dat is ook wat er in de Bijbel voorkomt als de ene koning een andere koning verslaat en daarmee bepaalde dwangbevelen oplegt aan dat volk. Zoals de Romeinen deden bij het Joodse volk. Zij moesten bepaalde wetten volgen, zoals de wet van de belasting. Zo een soort van verbond noemt men een: Vazalverbond

Onder dat verbond is het simpelweg een bepaalde last opgelegd krijgen.

Maar er is nog een verbond welke zowel in het Oude Testament voorkomt, als ook in het Nieuwe Testament.

Dat verbond wordt genoemd een: Gunstverbond

Bij dit verbond geeft degene die hoger in rang staat gewoon iets aan jou, zonder dat je er iets voor hoeft te doen. Je hoeft het alleen maar te ontvangen.

En als we dan teruggaan naar de Leer van de 5 verbonden, dan zien we welk soort verbond er bij welke canon hoort.

Al de verbonden gaan we het kort over hebben, want allemaal hebben ze bijzondere eigenschappen.

Maar het bijzondere van het Mozaïsche verbond is dat het uit twee soorten verbonden bestaat, wat eigenlijk ook een gunstverbond had moeten zijn.

Het gaat van een gunstverbond naar een verwantschapsverbond en naar een vazalverbond.

Daarover even heel kort:

Bij de berg Sinai kwam er bij het geven van de wet een radicale verandering in het soort verbond wat God met het volk aanging. Mozes ging de berg op in Exodus 19:3 waar hem door God wordt verteld om woorden door te geven aan de kinderen van Israël, te weten:

Exodus 19:5, 6 Nu dan, als u nauwgezet Mijn stem gehoorzaamt en Mijn verbond in acht neemt, dan zult u uit alle volken Mijn persoonlijk eigendom zijn, want heel de aarde is van Mij. U dan, **u zult voor Mij een koninkrijk van priesters en een heilig volk zijn.** Dit zijn de woorden die u tot de Israëlieten moet spreken.

In eerste instantie zei het volk daar hun ja en Amen op. Ze zouden alles doen wat de Heer gezegd had. Daarmee geeft God hun een geweldig aanbod van een gunstverbond. Hij beloofde Goddelijke bescherming en het volk het voorrecht dat zij allen priesters zouden zijn. Dat houdt in dat iedereen directe toegang tot God zou hebben.

In de hiernavolgende verzen geeft Mozes instructies aan het volk hoe zij zich moesten voorbereiden op de verbondsceremonie. Drie dagen van heiliging en ceremoniële wassingen. Dan volgt in vers 16 en 17 het moment dat God op de berg neerdaalt in een dichte wolk, met bliksem en donderslagen en luid trompetgeschal en dat het volk uitgenodigd was om te naderen.

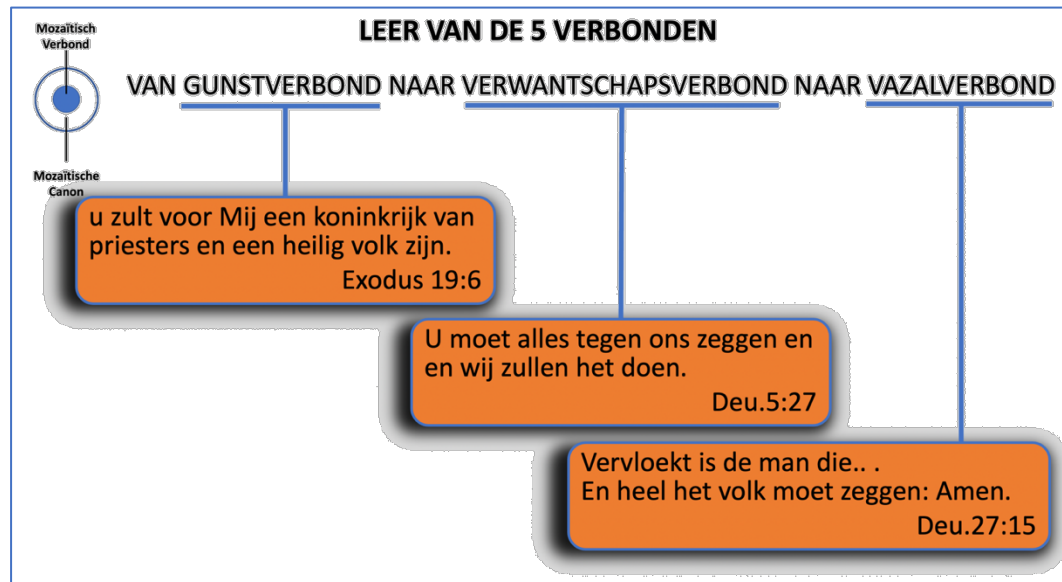
Wat er dan gebeurt lezen we in Deuteronomium:

Deut. 5:24-27 En u zei: Zie, de HEERE, onze God, heeft ons Zijn heerlijkheid en Zijn grootheid laten zien en wij hebben Zijn stem gehoord vanuit het midden van het vuur; vandaag hebben wij gezien dat God met de mens spreekt en dat deze in leven blijft. Maar nu, waarom zouden wij sterven? Want dit grote vuur zou ons verteren; als wij de stem van de HEERE, onze God, nog langer zouden horen, zouden wij sterven. Want wie is er van alle vlees, die de stem van de levende God heeft horen spreken vanuit het midden van het vuur, zoals wij, en in leven is gebleven? **Gaat u naar voren, en luister naar alles wat de HEERE, onze God, zal zeggen. U moet dan alles wat de**

HEERE, onze God, tegen u zal zeggen, tegen ons zeggen, en wij zullen ernaar luisteren en het doen.

*Exodus 19:24-25 De HEERE zei tegen hem: Ga, daal af, en daarna moet u naar boven klimmen, u met Aäron bij u, maar **laat de priesters en het volk niet doordringen om naar de HEERE op te klimmen, anders zal Zijn toorn over hen losbarsten.** Toen daalde Mozes af naar het volk en hij zei dit tegen hen.*

En zo werd het bedoelde gunstverbond een verwantschapsverbond.

Maar later hebben we nog een wisseling. Mozes sterft. En omdat hij sterft heeft het verbond recht op vernieuwing, anders niet.

Jozua wordt nu de leider van het volk. Onder Mozes was het volk vele malen het verwantschapsverbond ontrouw geweest. Veertig jaar woestijn was onder andere het gevolg. God kon het volk niet vernietigen, want Hij had een verbond met Mozes gesloten.

Maar nu Mozes gestorven is, was er een moment om het verbond te herzien. God was zo kwaad op het volk dat Hij allerlei vervloekingen over hen uitstortte (lees bv. Deut. 29:24-27).

Dat doet Hij in Deuteronomium 27. Hierin geeft Hij nieuwe wetten waarop het volk met een duidelijk 'Amen' moet antwoorden. Die nieuwe wetten hielden in dat als ze die overtraden ze vervloekt zouden worden en het hun dood zou betekenen.

Het ging over van een verwantschapsverbond naar een vazalverbond. Dat is het verbond waarbij de machtige Koning een reeks regels oplegt waarmee ze gewoonweg moeten instemmen.

Dit zien we onder andere in:

*Deu. 27:14, 15 De Leviëten moeten het woord nemen en tegen alle mannen van Israël zeggen met luide stem: **Vervloekt is de man die een gesneden of gegoten beeld maakt, een gruwel voor de HEERE, het werk van de handen van een vakman, en dat op een verborgen plaats neerzet! En heel het volk moet antwoorden en zeggen: Amen.***

Hier is dan ook de uitdrukking "God straft onmiddellijk" op zijn plaats.